

jeg fremdrog om de andre anerkjendte Troessamfundts oeconomiske Stilling, nogen dybere Dverveelse. Det er virkelig en Ting af afgjørende Betydning, at de andre anerkjendte Troessamfundts oeconomiske Stilling fuldstændigt hviler paa kongelige Love. Det er paa Basis af en kongelig Lov af Frederik den Sjette med Kongens og 6 Ministres Underskrift og det kongelige Segl i fuldstændigste Lovsform bestemt, hvad Præsterne ved det mosaikse Samfund skulle have i Lønning, hvad de skulle have for at foretage Confirmation, for at foretage Vielse o. s. fr., og derved falder et af den ærede Talers og Meningsfællers vægtigste Argumenter for, at de geistlige Indtægter paa Grund af, at Staten har været deelagtig i deres Ordning, ere rene Statsindtægter; thi da ere alle de andre anerkjendte Troessamfundts af den samme Grund det ogsaa. Jeg skal derfor meget henstille til det ærede Medlems fornyede Dverveelse, om han ikke, naar han næste Aar paany fremsætter sit Forslag, vil udvide det til ogsaa at omfatte det mosaikse Troessamfund, der eier saa ganske overordentlig store Midler, som det virkelig forekommer det mig, efter hans Tankegang vilde være meget behageligt at tage med. Dette med Hensyn til det ene Punkt. Med Hensyn til det andet Punkt vil jeg sige, at jeg ikke her vil gaae nærmere ind paa Spørgsmaalet om Kirkens Eiendomsret. I det Dieblif, vi nemlig komme ind derpaa, er det vistnok Noget af det meest Unødige her ved denne Leilighed at discutere det uden al tilstrækkelig Forberedelse; thi der er saaledes maaskee ikke et eneste Medlem her i Thinget, som vedtjender sig Kirkens Eiendomsret, i den Form, som den en enkelt Gang kan være fremsat, og i hvilken den især vækker Manges Bekæmpelse, og som jeg sagde ved 1ste Behandling, jeg troer tilmed ganske bestemt, at det er af de der anførte Grunde ikke tidssvarende at gjøre det. Jeg skal derfor her i min Replikering til det ærede Medlem saavidt muligt holde mig til et enkelt Punkt. Det ærede Medlem udtaler i sin trykte Motivering, at han ved sit Forslag vil Folketkirkens Udsondring fra Staten; men da forekommer det mig rigtignok at være den underligste Vej, som tænkes kan, istedetfor at gjøre

ffraopt op imod Folketirken, at føre Folketirken uundgaeligt ind i Staten. Vil man Religionsfrihedens store Princip, saa maa man ogsaa tage dets Consequentier og indrette sig her i Landet f. Ex. som man nylig gjorde i Island, da man der ophævede Statskirken, idet man nemlig egentlig kun tog de overflødige Indtægter til forskjellige velgjørende Diemed, men sørgede for, at det løsnede Kirkesamfund udrustedes ved de øvrige med Kirker, Præstegaarde osv. Vil man tage Grundlovens Religionsfrihed, saa er den en saa stor og vigtig Ting, at den har Krav paa at komme til virkelig Fyldest, saa at man ikke ved inconsequente og uheldige Skridt skal komme til en mere eller mindre uopløselig Knude, som selv det meget ærede graduerede Medlem sandelig ikke senere vil være istand til end sige blot at kunne slaae over med Sværdet, især naar man kun kæmper i Kampen med Veietropper. Men jeg kommer i Anledning af det her berørte Punkt naturligt tilbage til, hvad jeg alt sagde igaar, at det ærede Medlem skal tage sig vel tagt for i sine Betragtninger at støtte sig til et høitæret forhenværende Medlem af dette Thing; thi det er et Factum, at de grundlovmæssige Forhandlinger om Kirkens Indtægter ere endte med, at det nævnte høitærede Medlem, Oberst Eschering, erklærede, at Retspørgsmaalet om Kirkens Indtægter efter Vedtagelsen af de Endringsforslag, der tiltintetgjorde de grundlovmæssige Garanteringer, endda stod fuldstændig aabent og maatte ved senere Love fuldstændigt kunne discuteres, og saa kunde Resultatet blive enten det, som han ønskede, eller det, som de Andre ønskede. Naar altsaa det meget ærede Medlem i sin Argumentation fornemmelig støtter sig til Oberst Eschering, saa have vi ganske særligt Lov til at sige, at Spørgsmaalet staaer aabent, og at det er derfor altfor raff at gjøre det under Finantslovens Behandling, thi det er da saa stort et Retspørgsmaal, at det aldrig vilde være rigtigt at afgjøre det blot paa denne Maade. — Det ærede Medlem maa med Hensyn til mine Udtalelser undskyldte, at jeg, naar han til en Forfriskning idelig bringer dette Spørgsmaal under Forhandling her, da ogsaa til en Forfriskning hver Gang følger ham